

PŁONY (119) *ai*

płony (70), **płonny** (49); płony *BartBydg, FalZioł* (5), *Mymer*², *RejPs* (4), *RejJóz, BielKom, LubPs, RejZwierz, BibRadz, BielKron, BielSat, RejZwierz* (3), *BielSpr, Calag, KochPs* (8), *KochTr* (2), *KochEpit, KochFr* (2), *KlonŻal* (2), *KochPhaen* (2), *KochPam, PudłFr, ZawJeft, RybGęśli, JanNKar, CiekPotr, GosłCast*; płonny *MiechGlab, Leop* (2), *OrzList, GrzegRóżn* (2), *Mącz* (5), *SarnUzn, GórnDworz, WujJud, BudBib, CzechRozm, ModrzBaz* (8), *SkarJedn* (2), *SkarŻyw* (2), *CzechEp, BielRozm, GrabowSet* (2), *LatHar* (3), *WujNT* (4), *SarnStat* (2), *SkarKaz* (2), *CzachTr, KlonFlis*; płony : płonny *RejPos* (16:1), *KochPieś* (3:1), *Calep* (2:1), *KlonWor* (2:1).

-o- (26), -ó- (5); -ó- *KochPieś, ZawJeft*; -o- : -ó- *KochPs* (6:2), *SarnStat* (1:1).

sg *m N* płony (5). ◇ *G* płon(e)go (4). ◇ *A* płony (3). ◇ *I* płon(e)m (1). ◇ *f N* płoną (12); -ą (9), -(a) (3). ◇ *G* płonój (5); -ój (1), -(e)j (4). ◇ *A* płoną (4). ◇ *I* płoną (3). ◇ *L* płon(e)j (3). ◇ *n N* płon(e) (7). ◇ *G* płon(e)go (4). ◇ *D* płon(e)mu (1). ◇ *A* płon(e) (8). ◇ *I* płonym (3). ◇ *L* płonym (1). ◇ *pl N subst* płoné (21); -é (11), -(e) (10). ◇ *G* płonych (5). ◇ *D* płonym (4). ◇ *A m pers* płon(e) (1). *subst* płoné (15); -é (5), -(e) (10). ◇ *I f* płon(e)mi (1). *n* płonymi (2). ◇ *L* płonych (5). ◇ *V subst* płon(e) (1).

Sł stp: płonny, płony, Cn: płonny, Linde także XVII – XVIII w.

1. *Dziko rosnący, nie szczepiony* (37) :

[*W przeciwstawieniach: »płonny ... domowy, ogrodowy, swojski«: [gnój] także y leśne drzewá/ álbo płonne może obroćić w fwoyfkie/ álbo ogrodowe Cresc 1571 80 (Linde), 65 [2 r.] (Linde).]*

W porównaniach (2): *RejPs* 127; Iáko płonne grufzki z láfu przefádzone lepízy owoc rodzą: [...] Ták y młodym niezdrowe ieft wychowánie domowe. *SkarKaz* 420b.

*Wyrażenia [prawdopodobnie wyraz „płony” oznacza okaz męski rośliny]: »bobek płonny« = prawdopodobnie *Laurus nobilis* L., wawrzyn szlachetny, bobkowe drzewo; drzewko z rodziny wawrzynowatych (*Lauraceae*); *carpophylon Calep; carpophylos Cn* (1): *Carpophyllon* – Bobku płonnego drzewo. *Calep* 167b.*

»chmiel płony« = *Humulus lupulus* L., chmiel zwyczajny; bylina dwupienna z rodziny konopiowatych (*Cannabaceae*) służąca jako roślina lecznicza i dodatek do piwa (2): *Wodka Chmielu płone*⁸⁰. *FalZioł* +5a, II 5b.

Zestawienia [wyraz „płony” oznacza roślinę dziko rosnącą, nieuprawną]: [»drzewo płonne« [szyk 2:1]: teże ieft rozmaity obyczay fkracánia drzew płonnych y odmieniánia w domowe Cresc 1571 65 (Linde), nlb 4, 65, 80 (Linde).]

»płona figa, fikowe drzewo płone« = *Ficus sycomorus* L., figowiec sykomor, figa morwowa; drzewo z rodziny morwowatych (*Moraceae*); *sycomorus Vulg, PolAnt, Cn; caprificus Calep* (4:1): *BudBib Is* 9/10; *Caprificus* – Fikowe drzewo płone. *Calep* 162a; [*Zacheusz*] bieżawízy naprzod/ wítąpił ná drzewo płonney figi/ áby go [*Jezusa*] wyźrzał: bo tám tędy iść miał. *WujNT Luc* 19/4 [*przekład tego samego tekstu SkarKaz*], s. 274; *SkarKaz* 452.

»płona oliwa« = *Olea europaea* ssp. *silvestris* (Hiller) Rouy, oliwka dzika, oliwka europejska podgatunek leśny; krzew z rodziny oliwkowatych (*Oleaceae*) występujący w obszarze śródziemnomorskim, owoce są ubogie w oliwę; *oleaster Mymer*², *BartBydg, Calep, Cn; silvestris oliva*

BartBydg (3): Oleaster, d(icitu)r silvestris oliva, plover [!] oliua. *BartBydg* 101b; *Mymer*² 19v; Oleafter – Płona oliwa, lefna oliua. *Calep* [727]b.

»płone wino« = *Vitis vinifera ssp. silvestris* (Gmelin), winorośl właściwa podgatunek leśny; pnącze z rodziny winoroślowatych (*Vitaceae*) o jagodach kwaśnych i mało soczystych; *labrusca* *Mącz* [szyk 3:2] (5): O mocy gron Winnych iest piłane wyłzłzey mało v Agreftu/ to iest v płonego Wina. *FalZioł* I 156b, +5b, I 155c; *Mącz* 181a, 260c; [Agreftum. Agrefto. Płone wino. Schlecht wein. *Dict* 1566 F3].

Szeregi: »płonny albo dziki« (2): *Labrusca*, genus vitis agrestis quae erratica dicitur, quod in terrae marginibus et sepibus nascatur, Płonne albo dzikie wino. *Mącz* 181a, 260c.

[»leśny abo płonny«: Iest ielzłcze okrom tego drugi obyczay odmiány drzew/ ták iż z leśnego albo płonne⁸⁰ drzewá/ może być domowe albo swoyfskie *Cresc* 1571 65 (*Linde*), 80 (*Linde*).]

[»tak płonny jako i szczepiony«: Wtore Księgi/ o przyrodzeniu y własności Drzew/ ták płonnych/ iáko y łzczepionych *Cresc* 1571 nlb 4.]

Przen (13) :

Wyrażenie: »płonna oliwa« [szyk 1:1] (2): A ielłi niektore z gąłęzi włomione łą; á ty będąc płonną oliwą [*oleaster esset*] ielłeś w nie włzczepion/ y słałeś się vczeltnikiem korzenia y tłuftości oliwney: nie chlubże się przeciw gąłęziom. *WujNT Rom* 11/17, *Rom* 11/24.

a) *W nawiązaniu do przypowieści o winnicy* (11) : ielłiże też kto w tey winnicy iego [*Boga*] żywie łwowlonie/ bez włzey Krześciáńskiey powinności swoiey/ iáko gi tu Pan zowie winem kwaśnym/ látoroślą płoną/ ćirniem/ głogiem *RejPos* 61v, 61.

W połączeniu szeregowym (1): A iżbyś rozumiał iż on [*Bóg*] tę winnicę swoję ielłzłcze od początku łwiátá łobie włzczepić raczył/ [...] Y iákiey theż záłię záłości vżywa/ gdyby zá ták pilnym łtaráaniem iego iemu się w niey iáki głog/ ábo iákie płone wino/ ábo iákie niepłodne á niepotrzebne látoroळे/ vmnożyć miáły. *RejPos* 59v.

W charakterystycznych połączeniach: płona(-e) látorośl (2), winnica; płony z przyrodzenia.

Wyrażenie: »płone wino« (8): będzieł łzczepić łzczepienie wierne/ y płod cudzy będzieł ofiewác. W dzień łzczepienia twego/ płonne wino/ á ráno náłienie thwoie kwitnąć będzie *Leop Is* 17/11; co ielł leplzłzego/ ielłi łtátecznie łtać w tych cnotliwych łpráwach winnice tey/ á vczynić s łiebie wdzięczną látoroळे Pánu swoiemu/ [...] ábo łie obroćić w płone wino á w ćirnie á w głog *RejPos* 61, 59v [3 r.], 61v [3 r.].

Szeregi: »płony a niepotrzebny« (2): O iákilż ro [*lege*: to] łtrách wypáść s łwiłtey opieki iego [*Boga*]/ [...] á czekác zełżzenia á záginienia łwego. A co ielłzłcze gorzey/ thák iáko Ian s. nápiłáł/ iż táką káždą płoną á niepotrzebną látoroळे chce [*Bóg*] odciać *RejPos* 61, 59v. [*Ponadto w połączeniu szeregowym* 1 r.]

»zły a płony« (1): Bo pátrzay oczći idzie/ áboć zołtác wdzięczną á błogolłáwioną látoroळे v Pána łwoiego/ áboć zołtác złem á płonym winem/ ktore ma być wycięto á wrzucono do ognia wiecznego. *RejPos* 61v.

a. *O owocach winnej látoroळे*: niejadalny, niesmaczny, cierpki; *przen* (6) :

W połączeniu szeregowym (1): [dziewiąty owoc zlej nauki, iże musielibyśmy potępić] y tych ktorychełmy łami przed rokiem do zboru przyięli/ á oni thák pomárli łą. O iákoż tho ieft brzydki owocz á práwie grono winá onego płonnego á kwásnego y ćirpnącego. *SarnUzn H5v*.

W przeciwstawieniu: »słodki... płony« (1): com ia iuz dáley miał vczynić winnicy tey czegom nie vczynił y doczekałem fie w niey miáltho łotkich gron/ złego á płonego winá [an quod expectavi, ut faceret uvas; et fecit labruscas? *Vulg Is 5/4*]. *RejPos 59v*.

Wyrażenie: »płone wino« [szyk 1:1] (2): *RejPos 59v cf W przeciwstawieniu; SarnUzn H5v cf W połączeniu szeregowym*.

Szereg: »zły a płony« (1): *RejPos 59v cf W przeciwstawieniu*.

a) W nawiązaniu do przypowieści o winnicy (4) : O niezczęfnałz to łátorołł kthora poda táki płony owoc s łiebie/ iż ma być odcięta od máćice tey/ tho iefth/ od Páná fwoiego *RejPos 61*.

W przeciwstawieniach: »przyjemny, wdzięczny ... płony« (2): iáko fie on [Bóg] chce rołłędzić s płoną winnicą fwoią/ kthora miálto przyiemnych gron iemu wypuściłá s łiebie płone wino á ćirpnie z łátorołli fwoich *RejPos 61, 60v*.

Wyrażenie: »płone wino« (2): A oná łámá [winnica] s łiebie/ prze taką nieopátrznóć iey/ miálto wdzięcznych gron/ dawa płone wino/ á bárzo niefmáczny owoc/ Pánu fwoiemu/ złoćiwych łpraw fwoich. *RejPos 60v, 61*.

Szeregi: »płony a mamy« (1): Poyrzy thez zálie ná włzytki łprawy włzytkich łthanow miedzy námi/ [...] iákochmy fie w płone á w márne groná włzyłcy obroćili w tey winnicy Páńłkiey *RejZwierc 190*.

»płony a niesmaczny« (1): *RejPos 60v cf Wyrażenie*.

2. Jałowy, nieurodzajny, nieplodny, nie dający owoców; *sterilis Modrz, JanStat, Cn; infecundus Mącz, Cn; infelix, male natus Cn (21)* : *Infoecundus, Płonny/ Nieurodzajny. Mącz 132d*.

a. O ziemi; *incultus Mącz; avidus PolAnt; malignus Cn (17)* :

[W połączeniu szeregowym: [gdzie promień słoneczny bardzo pali] táka rola sítawa się piałzczyłta/ łłona y płonna *Cresc 1571 92 (Linde)*.]

W przeciwstawieniach: »rodzajny, [plodny] ... płonny« (1): Vrząd [...] niech połtánowi pewną liczbę wywożenia/ żeby náłze polá niebyły komu inłzemu rodzáyne/ á nam płonne. *ModrzBaz 33v*; [Slaz leplzy záwždy/ który roćcie ná ogrodziéch/ ná ziemiách plodnych/ niźli plónnych *UrządowHerb 200a*].

Wyrażenia: »(jako) pole płone« = *ager sterilis ModrzBaz, JanStat; male natus a. malignus ager Cn* [szyk 5:1] (6): *Sabatia vada dicuntur, Lugowáte mieyćá/ Błoniá álbo płonne polá/ przy ktorych przed tym yármárki miewano. Mącz 362c; BielSat D4; ModrzBaz 33v; nád Kropiną woylko niezliczoné/ Mołkiewłkie nápoilo krwią łwą polá płoné. KochEpit A3v; BielRożm 31; między drógą [...] y między Słoną górą ku górze/ [...] łą polá plonné SarnStat 188*.

»(jako) płoną rola« [szyk 2:1] (3): *PHilozophi ktorzy fie/ rozumem paráli/ Wolnoć nád włzytki łkárby/ s cnotą obieráli. Lecż gdy fie to zábáwi/ nietrefnym náłogiem/ Iáko ná płoney roli/ ták leży odłogiem. RejZwierc 50v; GórnDworz Kk2v; O Dzieięćcinach ról plónnych [agrorum sterilium JanStat 230] v Długiégopolá y Czorfłyná ku Myślímícóm. SarnStat 188; [Cresc 1571 92]*.

»(jak) płonna ziemia« = *terra inculta Mącz* [szyk 1:1] (2); *Mącz* 51c; Iełtem iák ziemiá płonna/ nie íprawiona/ Co pożytku nie dawa/ Kiedy nie sieie ręką [*lege: ręka*]/ w tym ćwiczona *GrabowSet* F4v; [*Cresc 1571 656; UrzędowHerb 200a*].

[*Szereg: »suchy i płonny«: Ale tá ziemiá nagorńza ktora iełt łucha á miąższa/ [...] Tákież ziemiá łucha y płonna od wypalenia. Cresc 1571 656.*]

Przen (6) :

W połączeniach szeregowych (2): Mátká wáńzá [ziemia kaldejska] bárzo iełt pořromocona/ [...] będzie pułtha/ płona y łucha. BibRadz Ier 50/12; GrabowSet Fv.

W przeciwstawieniu: »płonny ... obfitodajny« (1): Ziemiám iełt wyfułzona/ Płonna y nierodzáyna/ Lecź/ przez cię odwilżona/ Będzie obfito dáyna GrabowSet Fv.

Wyrażenia: »płona rola« (3): RejPs 124; nie dáýże wřzechmogący Pánie/ áby nas ná tey płoney roli tego mizernego łwiátá/ miał záłtác wieczor oney ciemney á frogiey łmierci náłzey RejPos 61v; Prózne moje łtáránié/ praca prózna byłá/ Prołto ná płoną rolą cnotá ma tráfiłá. PudłFr 63.

»płona ziemia« [szyk 1:1] (2): Zmáłego náłienia y ná płoney ziemi porzuczonego wielką żyzność vczyni [*Bóg*] że vřołcie iák Lás obfitołć iego *RejPs 105v; GrabowSet Fv.*

b. *O roślinach; caelebs, exsuctus, vegrandis Cn (3) :*

W przeciwstawieniu: »płodny ... płony« (1): KochFr 93; [Ale iż drzewá iedne łą płodne a dawájące owoc/ drugie záś płonne á bez żadnego owocu. Przetoż pirwey w tych księgach powiem o drzewach płodnych Cresc 1571 371 (Linde)].

*Wyrażenie: »płone drzewo« = arbor infelix a. quae non fert fructum nec seritur Cn [szyk 2:1] (3): Iáko Iábłoń między płonnymi drzewy [*inter ligna silvarum*]/ ták namillzy moy między łyny. Leop Cant 2/2; KochPs 215; Ale mię ráczéy dárny rymem pochwalonym/ Coby zazdrość vczynić mógl nietylko płonym/ Ale y płodnym drzewom KochFr 93; [*Cresc 1571 371 (Linde)*].*

Szeregi: [»płonny a bez żadnego owocu«: Cresc 1571 371 (Linde) cf W przeciwstawieniu.]

»płodny, płony« (1): Góry/ y polá zniżoné/ Drzewá płodne/ drzewá płoné [*ligna fructifera et omnes cedri Vulg 148/9*]/ [...] Daycie pánu cześć ípółecznie KochPs 215.

a. [*O gałzce: nie mający pąków: Látorołi teź ku łzczepieniu máią być obierány płonne/ to iełt ná ktorych niemáłz pąkowie Cresc 1571 122 (Linde).*]

3. *Pusty, nie porośnięty drzewami (2) :* Zołtáwił Moizéłz Iozue łługę ná gorze ná mieyřcu płonym/ á łam wyłżey włtąpił *BielKron 32v.*

*W przeciwstawieniu: »płony ... zarosły« (1): Pierwy obyczáy łzykowanía woýłká był záchowan v łtárych íprawiec/ obaczywřzy mieyřce potemu rowne álbo nie rowne/ płone álbo zárołte *BielSpr 20.**

4. *Nie nie wart, byle jaki; czczy, próżny; niepotrzebny; fluxus.futilis, levis, vanus Modrz (29) :* *RejPs 120; RejJóz D8v; (nagł) Praca. (-) Iáwnie cie wydawa mowá/ Gniewáłz łie o dobre łłowá/ Rozmyłł łie ná wřzytki łtrony/ Obaczyłz w łwyc rozum płony. BielKom D8; LubPs H3; OrzList f4v; Tu iuź rozumiey łpráwę młodości iego [*Jezusa*]/ o ktorey nam piłmá nie łłtawá/ iż łie nie parał żadnemi płonnemi rzeczámí *RejPos 40v, 40; TRefiáłi łie teź iákie biełiády álbo rozmowy z miłym prziiacielem/ iuź od niego nic płonego/ nicz omyłnego nie vłłiłzyłz. RejZwierc 90v, 146v; A iełli łię komu tá moią powieść zda być płonna/ temu/ nierozumiem záprawdě/ coby łię iuź mógló zdác**

potrzebnego ku wczciwemu/ zacnemu/ mężnemu á poważnemu ná świecie żyćiu. *ModrzBaz* 14v; Złych ludzi w śmiech obróciłz: dobroć/ wieczny Boże/ I prawdá twoiá nigdy płona być niemoże. *KochPs* 83, 184; *SkarŻyw* 13; Iuż letniczek piány/ Y vploteczki wniwecz/ y pałki złoconé/ Matczyné dáry płoné. *KochTr* 8, 21; Iełt co więcéy? fácelét łzami nápoiony/ Wnim obrączká ze złotá/ vpominek płony. *KochFr* 110; Prozno też póétá buczny płone łłowá leielz/ Bo przeciw IANOWYM wierzom vmysłnie łzáleielz. *KlonŻal* D3v; *KochPieś* 40; *LatHar* 1; *KlonFlis* D4.

W połączeniach szeregowych (2): [gonić mamy] tego który w rzeczách [...] płonnych/ lekkich/ y nikczemność pokázuiących/ álbo iáką wadę w łobie máiących/ chwały prágnie *ModrzBaz* 58v, 7v.

W charakterystycznych połączeniach: *płony(-a, -e) dar, gramatyka, kuglarstwo, myśl, pismo, postawa, powieść (2), prawda, rada, retoryka, rozkosz, rozmowa, rozum (2), rzecz (9), słowo (2), upominek.*

Szeregi: »płonny a drobny« (1): Lekárstwá przeciwko pyłze/ máią być dostawáne/ lekce wázeniem rzeczy docześnych/ iáko [...] potym rzeczy płonnych á drobnych [*futilium*]. *ModrzBaz* 55v.

»płonny i dwomy« (1): Ciáło moje z błotá iełt/ dla tegoż też mam od niego błotne y rofkózne myśli: od światá płonne y dworne *LatHar* 587.

»płonny a (i) nikczemny« = *futilis et inanis a. levis* *Modrz* [szyk 2:1] (3): A naywięcey o to fię trzeba ftárác/ áby łprołne grubijánłtwo/ á píłmá płonne y nikczemne/ dyłputácyie prozne y niepożyteczne/ były z łzkoł wyrzucone. *ModrzBaz* 134v, 56, 56v.

a. O gwiazdach: słabo świecący (1) : POniżey Kozorożcá różna piérwłzych rybá: (Południá zowiá) łkłáda wzrok ná Wielorybá. Między tymi łá zásię drugié gwiazdy płoné Pod Wodnikiem wilgotnym łkápó rozświeconé. *KochPhaen* 15.

b. Wyrażenie: »lata płone« = *beztroska młodość* (1) : nieunołzonym Rządzcá miłóść/ [...] mężóm rofkázuie: Cóż młodzi nieułkrómnéy/ któréry to łmákuie? W których łercá ogniłté/ myśli zápaloné/ Vnołzá drogomyłną łzciéłżką látá płoné? *GosłCast* 31.

5. *Bezpodstawny, nieuzasadniony, bez pokrycia* (24) : nie máłz tu nie o Alkoránowych Płotkách/ ni o wymysłách płonnych Táludowych Lecž Oycá Kryłthowego píłmo pokázuiie *GrzegRóżn* O2, C4v; A żadnym płonnym o nas powieściam/ nád to co tu vyrzycie mieyłcá więcey nie dawaycie. *CzechRozm* A8; Ktemu to iełt rzecz płonna/ áby zaráz z Cárogrockim inni trzy Pátryárchowie ođłtápili. *SkarJedn* 165, 201; *SkarŻyw* 389; *CzechEp* 385; *KochPhaen* 10; STroniłz przedemną Néto nietykána/ By więc łárneczká/ kiedy obłákána Máćierze łzuka po górách vłtrónnych/ Nie bez boiáźni/ y poltráchów płonnych. *KochPieś* 13, 28; Rzućili niepogodę Fortuná ná mą łzkođę/ Wten czás więc dobra myśli byway z moiey łtrony Tułz dobrze/ nie podday fię nážbyt w kłopot płony. *RybGęśli* C4.

W przeciwstawieniach: »pewny, pożyteczny, słuszny ... płonny« (3): więcei łie godzi wierzyć náłzemu dołwiatceniui pewnemu, niżli czudzim dowodom płonnym *MiechGlab* 62; Bo ktorekolwiek rzeczy wiárá chrześcijánłka/ [...] prziymuie/ [...] teć nie łá płonne/ ále owłzem pożyteczne *WujJud* 239v; *KochPieś* 52.

W charakterystycznych połączeniach: *płony(-a) dowod, kłopot, plotka, postrach, powieść, rzecz (5), troska, trwoga, wieść, wymysł.*

Wyrażenia: »nadzieje płone« [szyk 4:3] (7): Skoro duch wynidzie z ciał/ Ziemia ziemię będzie brął: A nález płone nadzieie Po powietrzu dmá rozwieie. *KochPs* 211, 52, 141; Nález Polki *Homerus* vmárł/ frymárczył ná one Nieśmiertelne wczáfy dufne/ zá nadzieie płone. *KlonŻal* B3v; TV MIASTO OBIECANEY KROLEWSKIEY LOZNICE, IANIE TENCZYNSKI, LEZA TWE KOSCI VSPIONE: O PROZNE TROSKI LVDZKIE, O NADZIEIE PLONE. *KochPam* 88; *ZawJeft* 38; *JanNKar* D3.

»płone obietnice« [szyk 2:2] (4): *LatHar* 118; którèm [karaktery nowe] gwóli oyczyźnie fwéy dla ięzyká Polkiégo nie bez kóztu wielkiégo dawno wydác był vmysłł, by mié były obietnice y nadzieie płonè prózno nie karmiły *JanNKar* D3; *CiekPotr* 50; Ná co ma przjść kto plonnjm [!] obietnicom dufa/ Lepza kopá gotowa niż dukatow kufa. *CzahTr* C.

6. *Zdradliwy, kłamiwy* (5) : Zapadł w zazdrość człowiek płony *KochPs* 10; Nie kuy nowych pieniędzy/ przełtrzegam cię rymem: [...] Nie przywodź ludzi ná to/ swoim słowem płonym/ Y namowá Cygáńfká *KlonWor* 67; Rzymiánie stárzy mieli ná dłużniki płone Ná dwunaści tablicach práwo wftáwione *KlonWor* 74, 32.

W przen (1) : Ich wftá fą nieprawdziwe/ Serce chytre/ y zdrádlivé: Ich gárdło/ grób otworzóny/ A ięzyk/ pochlebcá płony. *KochPs* 8.

7. *Równy, gładki* (1) : Eben. Płony/ et rowny. Planus, aequus. *Calag* 138a.

8. [*Wyrażenie:* »płony ołow«: Bo łtukę długá z łpiże kowána/ A wewnątrz prófto miernie wierciána/ Sáletrá/ śiárká/ węglem leżkowym/ Nakarmił dobrze prochem gotowym. Ktorá ruśnicę zámyka płonem/ Z wierzchu ołowem w ogniu topionem *KmitaŁów* B2.]

Synonimy: 1. dziki, leśny, polny; 2. bezpłodny, jałowy, niepłodny; 3. pusty; 4. lekki, mały, płochy; 6. fałszny, fałszywy, kłamiwy; 7. gładki, rowny.

Cf **LISTOPŁON, NIEPŁONY**